

Statens Museum for Kunst (med uddrag fra årsrapport)

Statens Museum for Kunst (SMK) er Danmarks nationalgalleri og som sådan hovedmuseum for billedkunst. Museet er en statsinstitution under Kulturministeriet og drives i henhold til museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006. Museet har til formål at anlægge og opretholde samlinger af dansk og udenlandsk billedkunst fortrinsvis fra den vestlige kultukreds efter år 1300. Realisering af museets formål sker gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling af museets samlinger.

Museet har indgået rammeaftale med Kulturministeriet for perioden 2010-2013.

Mission

Statens Museum for Kunst er Danmarks hovedmuseum for billedkunst. Museet har til opgave at belyse den danske og udenlandske billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kultukreds fra år 1300 og frem.

Vision

Statens Museum for Kunst – et førende nationalgalleri.

Resultater

Som det fremgår nedenfor vurderes SMKs faglige resultater i 2011 som meget tilfredsstillende med højt aktivitetsniveau og væsentlige resultater på forsknings-, formidlings- og bevaringsområdet. Også det økonomiske resultat vurderes at være tilfredsstillende, idet årets resultat viser et beskedent mindreforbrug, og det samlede resultat for 2011 vurderes dermed som tilfredsstillende.

Faglige resultater

SMK har i 2011 med held forfulgt sin vision om at være et førende nationalgalleri og kan både i forhold til museets opgaver og rammeaftalens mål notere tilfredsstillende resultater for både formidlings-, bevarings- og forskningsområdet.

Disse resultater og den udvikling museet gennemgår i disse år har gjort at SMK også i 2011 har været en attraktiv samarbejdspartner og har kunnet være i stand til at tiltrække såvel eksterne tilskud som indgå nye samarbejdsprojekter både i en lang række faglige sammenhænge og på overordnet institutionsniveau.

På baggrund af et større tilskud fra Annie og Otto Johs. Detlefs' Fonde blev der i 2011 gennemført arkitektkonkurrence for en ny udformning af museumshaven foran museet. Vinder blev POLYFORM som i 2012 sammen med Københavns Kommune og SMK vil projektere realiseringen, og en ny museumshave vil derefter kunne indvies i 2013.

Arbejdet med en ny præsentation af de faste samlinger blev for alvor udfoldet i 2011. Støtte fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal og Det Obelske Familiefond har muliggjort, at museet kan præsentere samlingerne på en tidssvarende måde, herunder digital formidlet. De 2 første etaper åbnede i 2011 og 3. etape med dansk og international kunst efter 1900, herunder samtidskunst, åbnede i foråret 2012 – så museet har været igennem en kraftanstregelse, som gerne skulle præsentere de righoldige samlinger i en moderne og nyfortolket kontekst, og i et udstillingsdesign der både kan udfordre og bekraefte brugerne og dermed både indeholder eksperimenterende og traditionelle greb. Også den ny præsentation af samlingerne er tænkt klassisk – med kant.

Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

<i>Mio. kr., løbende priser</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
<u>Resultatopgørelse</u>			
Ordinære driftsindtægter	-126,7	-126,7	-121,2
- Heraf indtægtsført bevilling	-83,3	-86,7	-79,2
- Heraf eksterne indtægter	-43,4	-40,0	-42,0
Ordinære driftsomkostninger	127,2	122,9	122,2
- Heraf løn	56,6	49,5	48,3
- Heraf afskrivninger	4,2	3,8	4,2
- Heraf øvrige omkostninger	66,3	69,3	69,0
Resultat af ordinær drift	0,5	-3,7	1,0
Resultat før finansielle poster	-1,3	-4,7	-1,1
Årets resultat	-0,1	-3,8	-0,6
<u>Balance</u>			
Anlægsaktiver	22,2	19,7	17,2
Omsætningsaktiver	8,1	14,0	23,0
Egenkapital*	0,0	3,8	4,5
Langfristet gæld	20,6	18,2	15,0
Kortfristet gæld	9,3	10,6	19,7
Lånerammen	29,3	29,3	29,3
Træk på lånerammen (FF4)	19,7	17,4	15,0
<u>Finansielle nøgletal</u>			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	67,1%	59,3%	51,2%
Negativ udsvingsrate	-97,3%	148,4%	190,4%
Overskudsgrad	0,1%	3,0%	0,5%
Bevillingsandel	65,8%	68,4%	65,3%
<u>Personaleoplysninger</u>			
Antal årsværk	140,5	113,6	113,7
Årsværkspris	0,4	0,4	0,4
Lønomkostningsandel	44,7%	39,1%	39,9%
Lønsumsloft	53,0	54,2	52,9
Lønforbrug**	50,5	43,6	41,0

*På grund af for sen registrering af reserveret bevilling i Navision i 2010, er egen kapitalen 1,2 mio.kr for høj. Egenkapitalen er reelt kun 3,3 mio.kr. **lønforbrug under lønsusloft

Som det fremgår af tabellen, er bevillingen i 2011 reduceret markant i forhold til 2010. Dette skyldes, at museet i 2010 fik en midlertidig rammeфорhøjelse 4,0 mio. kr. for at kunne gennemføre den økonomiske genopretningsplan. Rammeфорhøjelsen tilbagebetales over de næste 8 år. Herudover er det lykkedes at øge eksterne indtægter hvilket alene skyldes eksterne tilskud på 28 mio.kr. – 8,3 mio. kr. mere end sidste år primært til finansiering af den ny præsentation af samlingen.

Ordinære driftsomkostninger udviser et svagt fald, hvilket skyldes færre lønomkostninger – bl.a. som følge af de tilpasninger der blev gennemført i forbindelse med genopretningsplanen i 2010. Set i dette lys forløber genopretningsprocessen tilfredsstillende. På trods af dette skal der dog stadig fokuseres på omkostningerne og aktivitetsniveau.

Opgaver og ressourcer

Museets kerneområder er forskning og indsamling af kunst, registrering, bevaring og formidling af museets samlinger. Nedenstående tabel viser fordelingen af ressourcer på museets hovedområder.

Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

Mio. kr., løbende priser	Indirektfört bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Generel ledelse og administration	-37,1	-13,4	57,8	43%
Forskning	-4,3	-1,6	10,7	7%
Bevaring	-14,0	-5,1	12,8	13%
Tilgængeliggørelse og formidling af kulturarven	-26,0	-24,7	44,3	38%
I alt	-81,4	-44,9	125,7	100%

Fordelingen er skønsmæssigt fastsat

Opgaver og ressourcer: Uddybbende oplysninger

Nøgletal for centrale aktiviteter

	2009	2010	2011
Antal besøgende	392.590	448.342	347.582
- heraf betalende besøgende	75.590	84.899	71.890
- heraf besøgende med fri entré	317.000	363.443	275.692
Erhvervede værker/genstande	74	87	87
Elektronisk registrerede værker/genstande ¹	43.043	45.835	47.760
Færdigkonserverede værker/genstande	163	181	173
Igangværende forskningsprojekter	40	53	55
Afsluttede forskningsprojekter	21	29	21
Antal åbningstimer	2.340	2.332	2.333
Skoletjeneste, antal klasser	1.742	1.408	1.366

Antal særudstillinger (åbnet det pågældende år) ²	3	6	7
- heraf særudstillinger rettet mod børn/unge	0	0	2
Antal undervisningstilbud	0	0	0
- heraf nye undervisningstilbud	0	0	0
Antal særarrangementer ³	0	79	63
- heraf arrangementer rettet mod børn/unge	0	15	20
- heraf arrangementer rettet mod erhvervslivet	0	18	16
Antal udstillinger/aktiviteter med særlig hensyntagen til handicappede brugere	0	0	0
Antal besøgende på hjemmeside	994.788	510.405	495.721

1)Opgørelsen viser antallet af registreringer af enkelt dele i alt og dækker over registrering af 30.079 unikke værker.

2) Fra 2010 og indgåelsen af ny rammeaftale omfatter denne kategori også særudstillinger med gratis entré.

3) I forbindelse med indgåelse af rammeaftalen har museet besluttet at opøre antallet af særarrangementer der ligger udover udstillingsvirksomheden alene. Fra og med 2010 opgøres således også arrangementer på scene og hvor museet er aktiv medspiller i arrangementer i Østre Anlæg uden for scenen samt for lukkede arrangementer for virksomheder, organisationer mv.

Forventninger til kommende år

SMK har i en periode hvor økonomien er under pres anlagt en dobbelt strategi. Dels vil der fortsat være fokus på at de besparelser der indgik i den økonomiske genopretningsplan eksekveres, dels vil der være et stærkt fokus på at forøge egenindtjeningen, omfanget af indtægtsgivende aktiviteter og tiltrækning af eksterne tilskud. SMK har også i 2011 været i stand til at tiltrække substantielle eksterne tilskud og samlet blev der givet tilsagn om tilskud på over 60 mio. kr. Det er ikke givet, at dette tal stiger i 2012, men det forventes at SMK også i 2012 vil vise sig at være en attraktiv samarbejdspartner.

SMK – Danmarks hovedmuseum for billedkunst

Det helt særlige ved at være nationalgalleri og dermed landets hovedmuseum for kunst er at SMK dækker over 700 års kunst, fra 1300-tallet til i dag. Dvs. museet ejer en skatkiste med værker, viden og vidnesbyrd om hvordan billedkunstnere gennem disse 700 år har set verden, forstået og fortolket verden og givet deres bud på hvordan de så den. Det giver SMK et enestående materiale både af kunsthistorisk art, men især af kunstnerisk art, en rigdom af æstetiske værdier, der også forbinder oplevelsen af samlingerne med nydelse. Men hvad der er ligeså vigtigt, giver samlingerne et vægtigt fundament for at skærpe de besøgends blik, gennem at se på billeder, at se kritisk på verden. Det giver en særlig forpligtelse. Verden i dag er jo i høj grad en visuel verden – billeder drøner ind på nethinden hver dag fra alle kanter. Det er kunstneren der filtrerer disse billeder, er kritisk overfor dem og giver os nye billeder. Det er så ikke altid at disse billeder er forbundet med æstetisk nydelse. Der er også en særlig grimhedens æstetik, der især ses i den moderne og samtidige kunst, fordi samtidskunstneren ser verden lige på og hårdt. Netop fordi kunstneren har set på virkeligheden uden filter. Omgang med billedkunst, dette at se igen og igen på billedkunst og lære at se på billedkunst skærper publikums blik. Og det er vigtigt for os i et livslangs læringsforløb at skærpe dette blik.

Forskningen i vores billedbank skal til alle tider være på højeste niveau. Gennem forskningen fremdrages til stadighed ny viden om samlingen, og den viden bruges i forbindelse med erhvervelser, særudstillinger og nye præsentationer, hvor der lægges nye vinkler på stoffet. Og denne forskning sker både i den kunsthistoriske og bevaringsmæssige sammenhæng.

Formidlingen skal være innovativ og på højeste niveau med inddragelse af nye metoder for at få et så bredt publikum i tale som muligt. Og her er det vigtigt for SMK at komme i øjenhøjde med publikum, på en måde som man føler sig stimuleret og i godt selskab.

Derfor vil SMK være en åben institution, med mange tilbud på hylderne. SMK skal være en socialt sted og et oplevelsesrum, hvor alle føler sig godt tilpas, hvor man møder gæstfrihed og åbenhed. Hvor man også stimuleres gennem indtryk af andre relevante kunststarter, som musik, drama, litteratur, foredrag, seminarer – derfor arbejdes der nu på modtagelsen af gæsterne, ny museumshave, ny trappe og ny forhal. SMK skal være et levende sted, hvor billedkunsten og formidlingen af den er i centrum og alle gæster føler, at det de oplever har relevans lige netop for dem.

SMKs vision – et førende nationalgalleri

SMK har som hovedmuseum for billedkunst, med de særlige muligheder og forpligtelser der følger deraf for indsamling, forskning, registrering, bevaring og formidling, som ambition at positionere sig stærkt i en international sammenhæng.

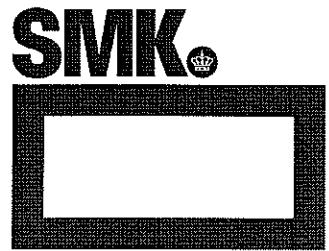
Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

Statens Museum for Kunst
Søvgade 48-50
DK-1307 København K

National Gallery of Denmark
Søvgade 48-50
DK-1307 Copenhagen K

T +45 3374 8494
F +45 3374 8404
smk.dk

22. marts 2012

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

SMK skal være kendt og bruges som en uomgængelig vidensbank for dansk og udenlandsk billedkunst, for forskning i billedkunst, bevaring og formidling. Denne viden skal være forskningsbaseret og funderet på et stadigt ønske om at nytænke og relatere til og med det omgivende samfund.

Fri adgang til kunst, viden og ekspertise

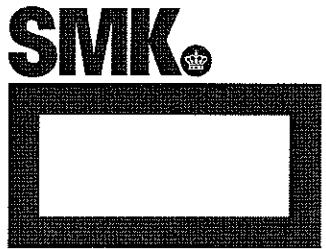
En international udvikling kan iagttages, hvor kunstmuseers rolle går fra at være institutioner, der passer på værker, til kulturaktører der gør kunst, viden og ekspertise tilgængelig for alle. SMK har gode forudsætninger for at gå forrest i denne udvikling. Nordea-Fonden har i perioden 2008-2012 støttet projektet SMK-digital, som netop har *tilgængelighed* som overordnet strategisk mål. Redskabet her er innovativ digital formidling i en række forskellige udtryk. SMK har gjort mange erfaringer og har også oparbejdet betydelig ekspertise på fx web-tv-området. Disse erfaringer ønsker SMK at nyttiggøre i forhold til andre Kunstmuseer, det samlede museumsvæsen og videre endnu. Netop vores web-tv-kompetencer er et eksempel på hvor hovedmuseumsrolle kan udvides og SMK kan blive et videnscenter, også set i forhold til den udarbejdede museumsudredning.

SMK er langt i den organisatoriske og økonomiske indlejring af SMK-digital, men der er desværre også områder, som ikke er mulige at videreføre inden for museets driftsbevilling. Og web-tv-området vil skulle tilpasses, hvis ikke der i 2012 findes nye samarbejdsmuligheder.

Fri adgang til kunst, viden og ekspertise indebærer et værdimæssigt paradigmeskifte og bør også sammenkædes med en stærkere brugerinvolvering. I USA har flere store museer fx gode erfaringer med at bede brugere berige digitale vidensressourcer med indtastning af metadata, tagging mv.

Et sådant paradigmeskift er ikke uden barrierer og en af dem er rettigheds-spørgsmålet. "Think Big – Start Small – Move Fast" er et råd vi har fået fra en af vores amerikanske samarbejdspartnere og i et forsøg på at efterleve det, vil vi i Google Art Project lægge 150 værker ud, som ikke er dækket af rettighedsklausler, men som vi vil frigive under creativecommons-licens. Det vil betyde, at alle fri kan downloade filer i høj opløselighed, og at vi ikke stiller betingelser om den videre brug, blot skal SMK krediteres som ejere. Med den nuværende lovgivning kan dette kun lade sig gøre for de ældre dele af samlingerne, hvor alle rettigheder til kunstnere og arvinger er udløbet, men det understøtter i høj grad den nye forestilling om det generøse museum. Vi så naturligvis gerne, at også den nye og samtidige kunst fra nationalgalleriets samlinger på samme måde uhindret kunne gøres til genstand for denne generositet.

Det generøse museum har kun værdi, hvis det bliver brugt og oplevet også uden for Københavns volde. Her giver digitale aktiviteter uanede muligheder, men også konkret forsøger vi at etablere partnerskaber uden for museets hovedadresse. Udlån og deponeringer er naturligvis en vigtig del af dette, men med

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

Fyns Kunstmuseum er vi gået skridtet videre og vil, såfremt en tilbygning i Odense kan realiseres, stille deponerede værker til rådighed, således at nye flotte bygningsmæssige rammer også kan udfyldes indholdsmæssigt på højt niveau.

På samme måde taler vi med Carlsberg Ejendomme og Realdania om at bringe såvel afstøbningssamlingen som større installationer fra samtidskunsten ind i nye sammenhænge, med nye brugere i den nye bydel på Vesterbro.

Netværksaktør på Open Source – teknologi

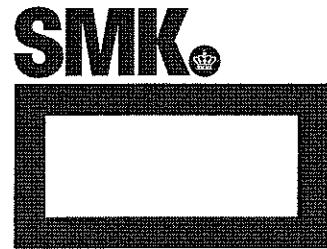
SMK indgår i flere internationale samarbejder, hvor der i communities udvikles fælles løsninger på fælles behov, med udgangspunkt i open source - teknologi. Aktuelt står SMK som partner i to udviklingsprojekter finansieret af den amerikanske Mellon Foundation; Collection Space og Conservation Space. Begge projekter er etableret og drives af internationale netværk af museer og målet er en fleksibel løsning af museers behov for henholdsvis museumsdatabase og bevaringsdatabase. Også i dansk regi arbejdes på en fælles museumsdatabase for hele museumsvæsenet. I den forbindelse vil SMK bringe de internationale erfaringer ind i de arbejdsgrupper, der i 2011 blev etableret af Kulturarvsstyrelsen.

Også i forskningsregi er tilgangen såvel international som netværksorienteret. Med støtte fra Velux fonden og Villum fonden har SMK i samarbejde med Nationalmuseet og Kunstakademiet Konservatorskole i 2011 kunnet etablere et Center for Kunstteknologiske Studier og Bevaring eller CATS (Centre for Art Technological Studies and Conservation), som skal operere på tværs af de gængse discipliner og forene naturvidenskab og humanistiske studier. Centret er funderet på adskillige internationale partnerskaber i Europa og Amerika og forskningsresultaterne vil både forbedre bevaringstiltagene for samlingerne samt øge formidlingen af vor materielle kulturarv.

Denne center- og netværkstankegang vil i de kommende år blive søgt udvidet til også at omfatte et center for forskning i formidling og udstillingsdesign og et kunsthistorisk forskningscenter som pendant og samarbejdspartner til CATS og med fokus på dansk kunst og international kunst i DK. Ikke baseret på et enkelt indsatsområde men som en facilitet, der kan styrke det kunstmuseale forskningsmiljø, fordi vi tror på at SMK's eget forskningsmiljø og andre museers forskning vil have gavn af det tættere samarbejde som et sådan center kan tilbyde.

SMK har endvidere med ODM diskuteret muligheden af at omdanne museets fagfællebedømte tidsskrift SMK Art Journal til et fælles digitalt kunstmuseums tidsskrift, hvor forskere og museumsinspektører kan publicere og meritere forskning med afsæt i de danske museers samlinger. Tanken er interessant og perspektivrig og noget, som fint kunne falde inden for et hovedmuseums opgaver.

Samlinger og særudstillinger

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

SMK giver fri adgang til den danske kulturarv i de faste samlinger, og præsenterer større satsninger i særudstillinger, hvor den forskningsbaserede viden forløses innovativt og på det højest mulige æstetiske niveau.

SMK har til enhver tid tilbud til vores forskellige brugergrupper, og større og mindre særudstillinger vil så kunne tillade sig at være mere fokuserede i henvendelsen til publikum. Vi mener nu, at såvel Hammershøi som Matisse rækker ud til rigtig mange besøgende på tværs af alder, køn mv.

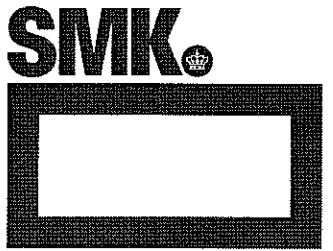
SMK ønsker at inspirere til kreativitet og har på forskellig vis forsøgt at ramme sætte dette både i samlinger og udstillinger. Tydeligt nok i Unge Laboratorium for Kunst (ULK) og Børnenes Værksted, hvor der både gennemføres længere forløb på hverdage og besøgende har mulighed for i weekender at udfolde sig kreativt, inspireret af 700 års kunst og akademiuddannede undervisere. Med disse aktiviteter ønsker SMK at bidrage til udviklingen af børn og unges, og voksne, talent og evne til at se, reflektere og udtrykke sig kunstnerisk. Man kan her tale om en talentudvikling, der ikke sigter på at udvikle verdensstjerner men måske snarere verdensborgere, med den samfundsmæssige betydning det har.

SMK er desuden del af et større udviklingsprojekt, der har fokus på, hvordan kulturnstitutioner kan fungere som alternative læringsrum, der engagerer børn og unge og fremmer medborgerskab. Observationerne har resulteret i en bog om dialogbaseret museumsundervisning, der udkommer foråret 2012. Den store udfordring er, hvordan medborgerskab bliver taget ind i organisationen, bliver business as usual og aflæseligt på alle niveauer af formidlingen fra udstillinger til undervisning.

Som det fremgår nedenfor er større udviklings- og udstillingsaktiviteter i høj grad afhængig af ekstern finansiering. SMK arbejder på at udvikle grænseoverskridende partnerskaber og tiltrække ekstern finansiering på børne- og ungeområdet. Det må imidlertid konstateres at det er områder der ikke har sammen appell som en større særudstilling eller erhvervelsen af et nyt hovedværk til samlingerne.

Nye rammer - Museumshaven

SMK glæder sig til i sommeren 2013 at kunne præsentere en ny museumshave takket være en donation fra Annie og Otto Johs. Detlefs' Fonde. Visionen er at revitalisere haven foran museet som et grønt haverum, der på én og samme tid integrerer haven i Østre Anlæg og den øvrige by og inviterer besøgende ind på museet. Samtidig ønskes det, at intentionen bag den nuværende museumshave om at "stemme sindet" til en kunstoplevelse gentænkes i en form, der imødekommer nutidens behov.

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

SMK afsøger i den forbindelse aktuelt muligheder for at ændre grundlæggende ved museets forhal, der i dag ikke aktivt understøtter den velkomst brugerne skal opleve. Forhallen skal være ramme om brugernes første faglige møde med museum.

En ny Museumshave vil også blive et element i lancering af Parkmuseerne, som er et samarbejde mellem museerne i eller omkring Østre Anlæg og Kongens Have; foruden SMK, Statens Naturhistoriske Museum, Den Hirschsprungske Samling, Rosenborg, Davids Samling og Filmhuset.

Fundraising og sponsorer

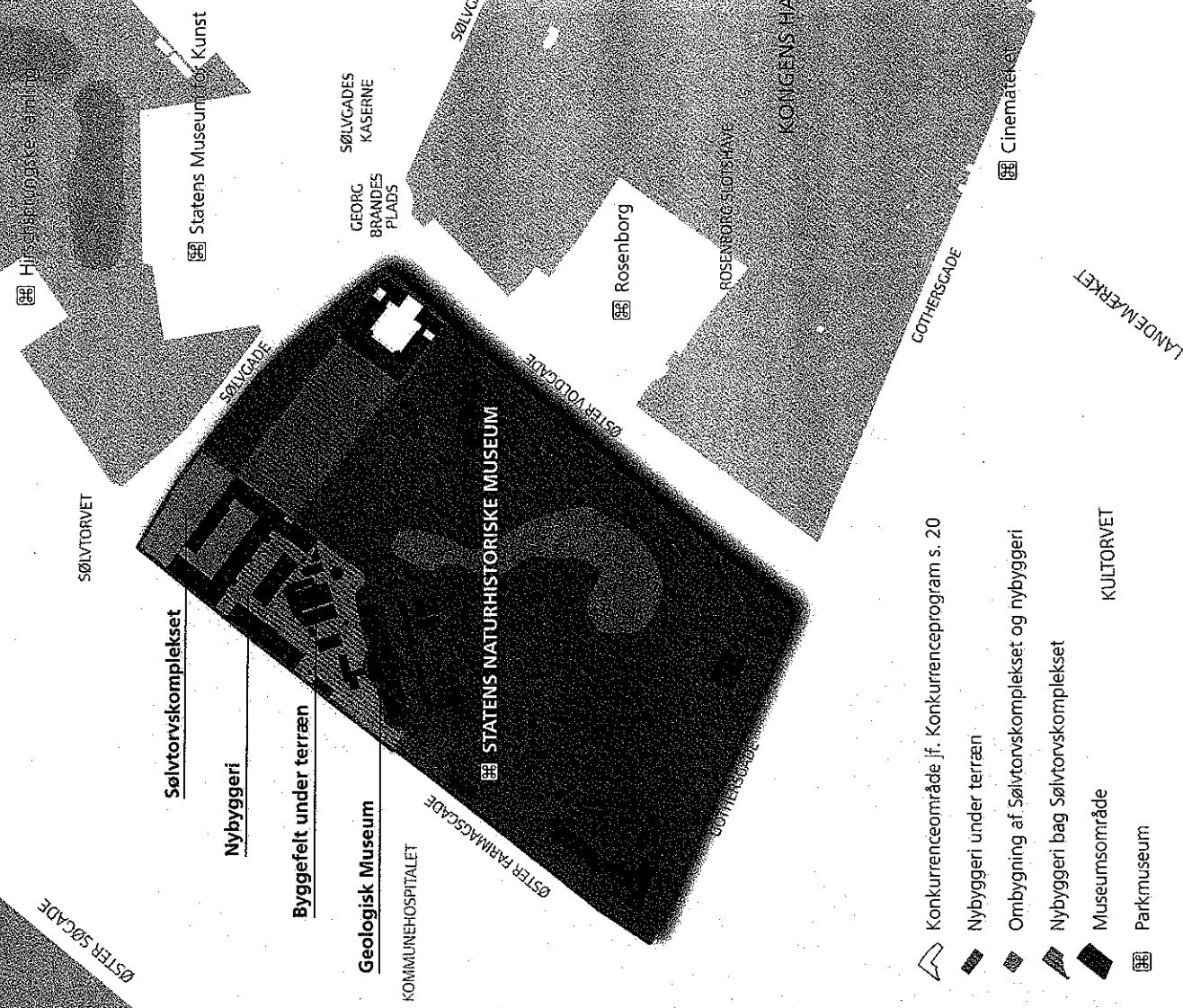
SMK har formået at fastholde positionen som attraktiv samarbejdspartner og har i 2011 opnået tilsagn om eksterne tilskud i størrelsesordenen 63 mio. kr. Det er overordentligt positivt, men også nødvendigt hvis det nuværende aktivitetsniveau skal holdes. I de senere år har museet kun i meget beskeden omfang af driftsbevillingen kunnet friholde midler til udvikling og større nye initiativer. SMKs driftsbevilling til kunstindkøb er på 4 mio. kr. årligt og af driftsbevillingen er der afsat 2,5 mio. kr. til udstillinger. Alle større satsninger er derfor afhængige af, at der fortsat kan sikres ekstern medfinansiering.

ESTABLERING AF DET NYE
STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM
AREALER, ØKONOMI OG ETABLERRINGSPÅ

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

ETablering af det nye STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM AREALER, ØKONOMI OG ETABLERINGSPLAN

Belysning

Det nye Statens Naturhistoriske Museum skal bygges ved Botanisk Have i København. Sammen med Rosenborg, Cinemateket, Davids Samling, Statens Museum for Kunst og Hirschsprungske Samling har Statens Naturhistoriske Museum etableret museumsdistriket Parkmuseerne. Museerne har i dag et publikumsgrundlag på 1 mio. gæster og dette tal forventes at stige, når Parkmuseerne i de kommende år styrker og effektiviserer samarbejdet. Dertil skal lægges de 3 mio. gæster som hvert år besøger Botanisk Have, Kongens Have og Østre Anlæg. Dermed rykker Parkmuseerne som turistattraktion op blandt Danmarks absolute sværvægtige.

Sølvtonskomplekset

Nybyggeri

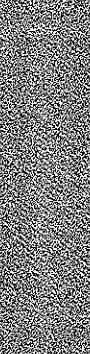
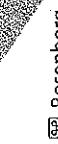
Byggefelt under terræn

Geologisk Museum

KOMMUNEHOSPITALET

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM

SØFÆR TOLDGADE

Konkurrenceområde if. Konkurrenceprogram s. 20

Nybyggeri under terræn

Ombygning af Sølvtonskomplekset og nybyggeri

Nybyggeri bag Sølvtonskomplekset

Museumsmønstråde

Parkmuseum

Sølvtonskomplekset

Nybyggeri

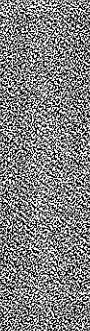
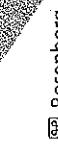
Byggefelt under terræn

Geologisk Museum

KOMMUNEHOSPITALET

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM

SØFÆR TOLDGADE

Samlet pris og omfang

Det vil koste i alt 1.375 mia. kr. at etablere det nye Statens Naturhistoriske Museum. Heraf anvendes 1,1 mia. kr. til ombygning og nybyggeri og 0,275 mia. til indretning af udstillinger.

Museet kommer på sigt til at råde over i alt 33.250 m² netto. Heraf skal de 20.900 m² ombygges og nybygges og de 12.350 m² lades udtørt i eksisterende bygninger. 20.900 m² netto sværer til ca. 37.600 m² brutto.

Den 24. november 2011 blev projektkonkurrencen for det nye museum udskrevet. Seks arkitektteams konkurrerer nu om at komme med den bedste løsning på et nyt museum. Vinderprojekterne offentliggøres 31. maj. 2012.

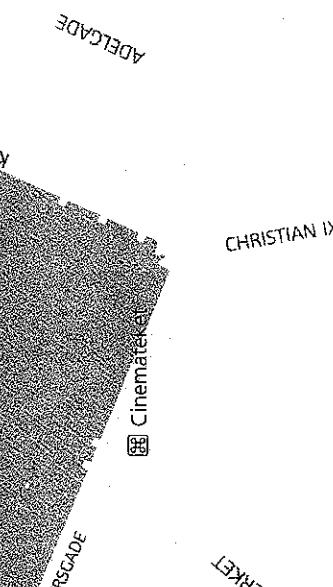
De tre hovedfunktioner i kroner og kvadratmeter
Statens Naturhistoriske Museum har tre hovedformål: 1) at forskes og undervises, 2) at formidle til publikum og skoleelever, 3) at passe på nationens 14 mio. naturhistoriske genstande.

De 20.900 m² som skal ny- og ombygges fordeler sig på tre hovedformål:

Magasinarealer
4.930 m² netto
(24 %)

Publikumsarealer
Udstillinger, café,
videncenter mv:
12.580 m² netto
(60 %)

Instituttearealer
Kontorer,
laboratorier mv:
3.390 m² netto
(16 %)

Indtil der foreligger et konkret projektforslag, vil de økonomiske beregninger bygge på scenarier. Et muligt scenario, hvor de tre hovedfunktioner fordeles forskelligt på nyt og gammelt byggeri over eller under jorden er (i alt 1.375 mia. kr.):

- Ombygning af Søltorvskomplekset på 14.000 m² brutto (37 %): 290 mio. kr.
- Nybyggeri under terræn på 17.000 m² brutto (45 %): 610 mio. kr.
- Nybyggeri over terræn 6.600 m² brutto (18 %): 200 mio. kr.
- Udstillinger og publikumsfaciliteter: 275 mio. kr.

Flere kvadratmeter til publikum
Museet ligger i dag spredt på flere lokaliteter. Ved at samle museet ved Botanisk Have i et mere effektivt og miljøvenligt byggeri opnås flere fordele:

- Det samlede museumsareal kan reduceres med 1.900 m² til 33.250 m²
- Samlingerne kan kompakteres, så deres arealbehov reduceres med 40 %
- Kontor- og laboratoriearealer kan reduceres med 20 %
- Udstillings- og publikumsarealer kan udvides med 50 %

Etableringsplan
For at sikre at museet kan fungere samtidig med at der bygges, er det nødvendigt at strække processen over nogle år. Dette betyder, at der vil være mulighed for at opdele byggeriet i en række tidsforskudte etaper. Den præcise opdeling af den samlede byggesum på 1,1 mia. kr. vil afhænge af den konkrete arkitektoniske løsning. Et muligt scenario er (i vilkårlig rækkefølge):

- Nybyggeri under terræn mellem Søltorvskomplekset og Geologisk Museum: 300 mio. kr.

Ombygning af Søltorvskomplekset og 1000 m² nybyggeri: 330 mio. kr.

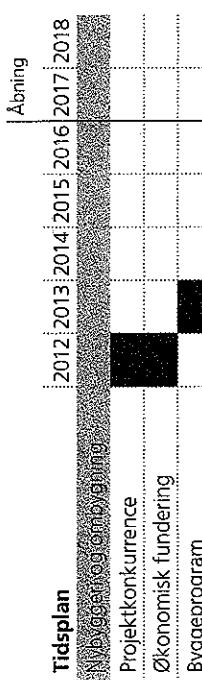
- Nybyggeri bag Søltorvskomplekset: 470 mio. kr.

Udvikling og etablering af udstillinger og publikumsfaciliteter til i alt ca. 275 mio. kr. forventes at strække sig over en periode på 7 år og vil blive fordelt i alle tre byggefelter.

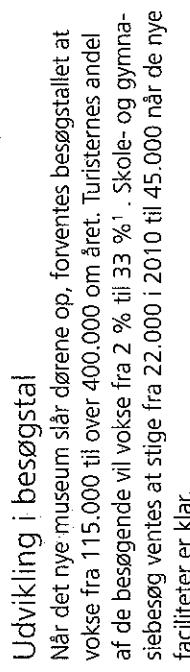
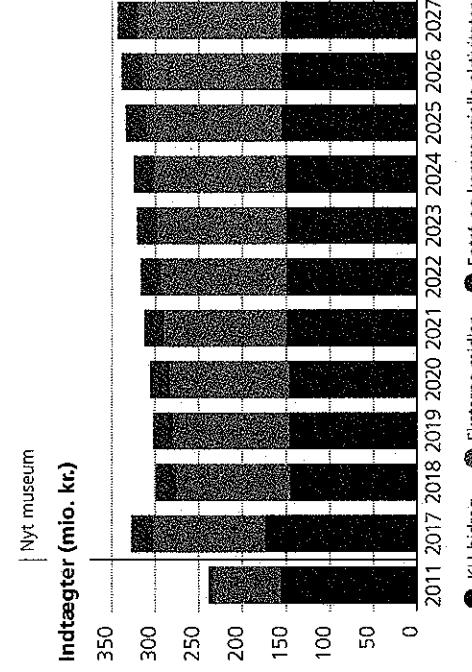
Finansiering af ny- og ombyggeri og udstillinger

Når museumsprojektet realiseres fører Staten Søltorvskomplekset – der har en værdi af ca. 250 mio. kr. – husleefrit til Københavns Universitet (aktstykke 148 af 16. maj 2006). Med gaven følger også en ekstra bevilling på 100 mio. kr. til de gamle bygningers renovering (aktstykke 148). Dette betyder at Københavns Universitet får styrket sin egenkapital med 250 mio. kr., og at Københavns Universitets bestyrelse i fremtiden kan sikre museets drift på minimum det nuværende niveau (jf. bestyrelsesbeslutning af 24. marts 2010).

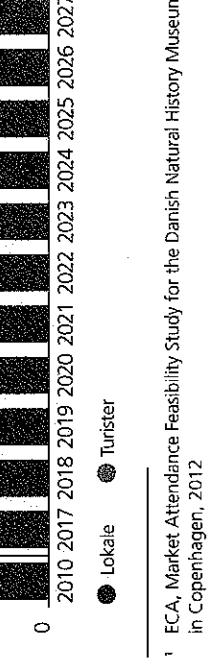
Mens Københavns Universitet med et årligt tilskud på ca. 150 mio. kr. står for den samlede drift af museet (svarende til ca. 1 mia. kr. over den syvårlige etableringsperiode), så skal finansieringen af nybyggeri og ombygning ske i et samarbejde mellem Københavns Universitet, Staten og private investorer, herunder fonde. Af det samlede finansieringsbeløb på 1.375 mia. kr. er der i alt givet 157 mio. kr. af Staten, Københavns Universitet og Arbejdsmarkedets Feriefond. Der skal således tilvejebringes yderligere 1.218 mia. kr. til det samlede projekt via eksternt finansiering.

Dette repræsenterer en stigning på samlet set ca. 85 mio. kr. i forhold til driftssituationen i 2011. Derved muliggøres en styrkelse af museets formidling, undervisning og forskning i de nye museumssæmmer.

Når det nye museum slår dørene op, forventes besøgstallet at vokse fra 115.000 til over 400.000 om året. Turisternes andel af de besøgende vil vokse fra 2 % til 33 %¹. Skole- og gymnasiesbesøg ventes at stige fra 22.000 i 2010 til 45.000 når de nye faciliteter er klar.

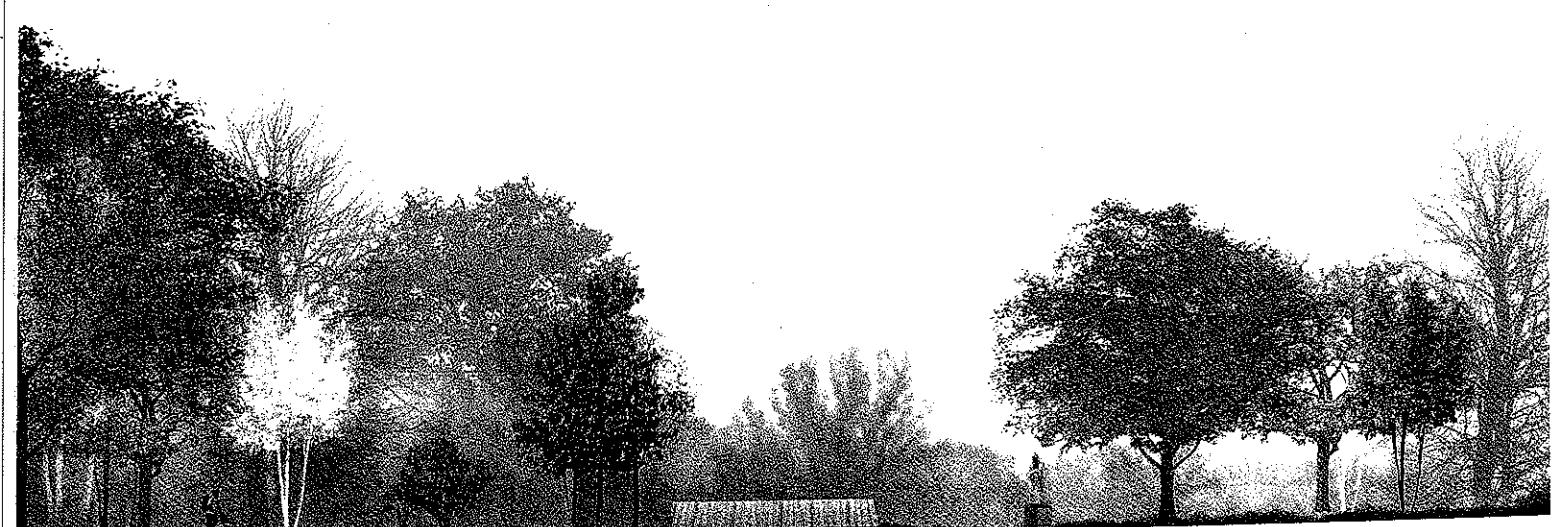
¹ ECA, Market Attendance Feasibility Study for the Danish Natural History Museum in Copenhagen, 2012

Samlet driftsbudget for Statens Naturhistoriske Museum (mio. kr.)

Noter Budgetlinie	Nyt museum										Sum 2017 - 2027	Noter	
	2011	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025			
I. Udgifter													
1 Lønninger	101,6	137,0	137,2	138,9	141,0	143,5	146,2	148,8	151,6	154,4	157,1	160,1	
2 Alm. museumsdrift	64,4	88,2	89,0	89,9	91,3	92,9	94,5	96,3	97,1	99,8	101,8	103,3	
b+k 3 Husleje	34,2	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	
c+k 4 Ejendomsskatter	5,5	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	
d+k 5 Bygningsvedligeholdelse	5,9	1,5	1,5	1,5	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	8,1	8,1	8,1	
e+k 6 Bygningsdrift (el., varme m.v.)	26,6	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	429,0	
f 7 Bygningsintegreerde arbejder (skilring m.v.)	-	11,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,6	
f 8 Ikke-bygningsintegreerde arbejder (inventar og bestyrkning m.v.)	-	17,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,2	
I alt	238,2	327,3	299,5	302,1	305,6	312,3	313,6	321,0	324,6	334,1	338,8	343,3	352,2
Indtægter													
I. Entré og kommersielle aktiviteter													
9 9 Entré fra publikum, skoler m.v.	5,0	17,6	16,9	16,0	15,6	15,7	16,0	16,1	16,3	16,5	16,7	16,7	
h 10 Overskud fra butiksdrift og øvrige kommersielle aktiviteter	-	7,6	7,4	7,1	7,1	7,1	7,3	7,3	7,5	7,6	7,6	81,2	
I alt	5,0	25,2	24,3	23,1	22,7	22,8	23,3	23,4	23,8	24,1	24,3	261,3	
II. Eksterne midler													
i 11 Eksterne midler hentet af forskere	80,9	84,3	86,0	87,7	89,4	91,2	93,0	94,9	96,8	98,7	100,6	1.003,5	
i 12 Eksterne midler hentet af formidlere	20,4	19,0	19,4	19,8	20,2	20,6	21,0	21,4	21,9	22,4	22,9	229,0	
i 13 Eksterne midler hentet af samlingsmedarbejdere	10,2	10,4	10,6	10,8	11,0	11,3	11,5	11,7	12,0	12,2	12,4	124,1	
i 14 Overhead fra eksterne projekter	11,0	11,5	11,8	12,9	14,2	15,1	16,1	17,3	17,6	19,7	20,9	22,2	
i 15 Andet	1,1	5,2	4,2	4,2	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	
I alt	77,0	128,2	129,7	133,1	136,8	140,1	143,7	147,4	150,3	155,2	159,1	163,1	1.586,7
III. KU-bidrag													
16 Bestyrlskud	52,0	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	51,4	565,4	
17 Undervisningsxameter	5,5	6,0	6,1	6,2	6,2	6,6	6,5	6,8	6,8	7,1	7,3	72,4	
18 Ph.d. bidrag	14,0	13,4	13,7	14,0	14,2	14,5	14,8	15,1	15,4	15,7	16,0	163,1	
19 Husleje	34,2	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	20,8	228,8	
20 Ejendomsskatter	5,5	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	13,0	
21 Bygningsvedligeholdelse	5,9	1,5	1,5	1,5	1,5	4,1	4,1	4,1	4,1	8,1	8,1	46,7	
22 Bygningsdrift (el., varme m.v.)	26,6	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	39,0	429,0	
23 Andet	12,5	29,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	39,8	
I alt	156,2	173,9	145,5	145,9	146,1	149,4	149,6	150,2	150,5	154,8	155,4	155,9	1.677,2
Indtægter i alt													
Budgetteret antal besøgende (1.000)	470	450	426	416	420	426	430	436	440	446	446		

- a Fremstyrkningen af museets lønudgifter og udgifter til almindelig museumsdrift fra 2011 til 2017-27 er baseret dels på den forventede øgede lønudgift i.f.m. lokale lønforhandlinger, dels på den forventede udvikling i museets aktivitetsniveau inden for det eksternt finansierede område og som følge af åbningen af det nye museum.
- b Nedgang i huslejeudgifterne skyldes at fondsfinansieret hybygning er fritsat.
- c Stigningen i ejendomsskatter skyldes, at Københavns Universitets udgifter til ejendomsstat er uafhængig af udviklingen i huslejeudgiften, og følger udviklingen i ejendommens skønne værdi, som ifølge sagens natur stiger i.f.m. modernisering og nybygning.
- d Faldet i vedligeholdesudgifter fra 2011 til 2017 skyldes, at der i.f.m. om- og nybygning på museet sker en modernisering af museets bygninger samt udværelse af diverse arbejder, som ellers skulle finansieres via midlerne til løbende vedligeholdelse. Som det fremgår forventes behovet imidlertid at stige igen fra 2021, når brugen af bygningerne igen har medført slitage m.v.
- e Stigningen i brygningsdrift skyldes dels den generelle prisudvikling, dels det forventede stigende aktivitetsniveau på museet, som f.eks. medfører ekstra forbrug af el., varme m.v. Herudover har museet en stigende laboratorieaktivitet, som er mere energikærende end de øvrige primære aktiviteter.
- f Moderniseringen af eksisterende og ibrugtagningen af de nye bygninger kompenserer delvist for dette ved mere effektiv udnyttelse af energi m.v., hvilket dæmper stigningen i KU/SNM.
- g Entréindtægten er baseret på et forventet besøgstal på ml. 416.000 og 470.000 til en gmtl. entrepris på ca. kr. 38,00. (ECA, Market and Attendance Feasibility Study for the New Danish Natural History Museum in Copenhagen, 2012)
- h Bemærk, at indtægterne fra det kommersielle område er angivet som nettotal på basis af skønnet overskudsgrad. Omstyrkningens størrelse er baseret på den ovennævnte ECA-rapport.
- i Den meget kraftige stigning i museets eksisterne midler er baseret på en fremskrivning af den aktuelle udvikling på området. Det bemærkes, at en evt. lavere stigningstakt i de eksisterne midler vil modsvare lavere udgifter til det eksternt finansierede aktiviteter, og derfor budgetmæssigt gå i "0".
- j Størrelsen af basisstødkuddet fra SCIENCE er baseret på det aktuelle basisstødkud.
- k Det skal bemærkes, at udgifterne i linie 3, 4, 5 og 6 afholdes af centrale puljer på Københavns Universitet og/eller Det Naturvidenskabelige Fakultets centrale budget. Evt. stigninger i disse udgifter i.f.t. det budgetterede vil derfor ikke påvirke størensen af de midler, som SNM har til rådighed til sine aktiviteter.

Museet i haven

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM 2012

Forord

At skabe et nyt museum for naturhistorie og naturvidenskab i Danmark er en enestående mulighed. Det er en chance for at give hele befolkningen et bedre indblik i naturens fantastiske og forunderlige verden og en bedre forståelse for nogle af de mange komplekse problemstillinger, vi står overfor i et moderne samfund. Det er en mulighed for at give Danmark en top-attraktion i hjertet af København, der både tiltrækker landets egne borgere og turister fra hele verden.

Men det allervigtigste er, at et nyt naturhistorisk museum åbner dørene på vid gab til de mange børn og unge, der interesserer sig for naturen og den verden, vi lever i. På museet vil de ikke alene kunne gå på opdagelse i overraskende og lærerige udstillinger. De vil også møde museets forskere, undervisere og formidlere og derigennem komme i kontakt med en verden, der både er fuld af viden og fuld af spørgsmål, der venter på at blive besvaret. Museet er en vigtig faktor i bestræbelserne på at skabe tidlig interesse og rekruttere flere til naturvidenskabelige og tekniske studier.

Projektkonkurrencens vinder er teamet Lundgaard & Tranberg Arkitekter, EKJ Rådgivende Ingenører, arkitekt Claus H. Pryds og professor, landskabsarkitekt Steen Høyer. Da jeg så dét forslag, vidste jeg, at det ville gøre det nye museum til et vidunderligt sted. Vi har drømt om at skabe et museum, der forener naturvidenskaben med det poetiske og romantiske i Botanisk Have. Med vinderprojektet har vi fået netop dét. Vinderne har skabt et begavet og fantasifuldt udgangspunkt for at realisere et museum, der er bygget i harmoni med de fine, historiske bygninger og den fredede, gamle have.

Vinderforslaget minder mig om Peis smukke glaspyramide ved Louvre i Paris. Som pyramiden står de nye væksthuse som det eneste synlige mellem de gamle historiske bygninger, og som på Louvre er de indgangen til et univers, der bliver ved med at folde sig ud under jorden. Rummene er som kinesiske æsker, der åbner sig med hemmeligheder indeni, og rundt om hvert eneste hjørne dukker nye overraskelser og erkendelser op. Alle sanser folder sig ud. Man lader sig rive med. Naturens verden åbner sig.

Morten Meldgaard, direktør, Statens Naturhistoriske Museum

Fire gode grunde til at bygge et nyt naturhistorisk museum i Danmark:

- 1. Rekrutteringen til naturvidenskaberne styrkes.** Museet bliver landets største leverandør af undervisningstilbud til gymnasieelever. I alt 55.000 skole- og gymnasieelever vil årligt få glæde af de nye faciliteter.
- 2. En ny turistattraktion af internationale dimensioner skabes.** Museets besøgstal tredobles, antallet af turister mere end tidobles, og museet etablerer sammen med bl.a. Rosenborg og Statens Museum for Kunst attraktionen Parkmuseerne – et nyt fyrtårn i det danske museumslandskab.
- 3. En ny tværvidenskabelig forskningsplatform etableres.** Museet bryder gamle faggrænser og skaber resultater af stor erkendelses- og samfundsmaessig betydning.
- 4. Et nyt samfundsaktiv bliver til.** Museet og universitetet samarbejder med det private erhvervsliv og skaber vækst og udvikling. Hver krone, der investeres, kommer flere gange igen.

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

BYGNINGSSTYRELSEN
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

Museet i haven

Projektbeskrivelse for Danmarks nye

naturhistoriske museum

Statens Naturhistoriske Museum 2012

Redaktion: Ida Bennicke, Birgitte Rubæk,
Hanne Strager og Rikke Sanderhoff Mørch

Layout: Eckardt Aps

Tryk: Sangill Grafisk

Oplag: 600

Udgivelsesdato: 31. maj 2012

NOGLE FAKTA OM DE DANSKE KONGERS KRONOLOGISKE SAMLING

Museet består af to afdelinger: **Rosenborg**, oprettet ved Kongelig resolution i 1854 og **Amalienborgmuseet**, oprettet ved Kongelig resolution i 1965.

Museet er en selvejende institution og modtager statsstøtte i henhold til Museumslovens § 16 (med et par undtagelser).

Museets bestyrelse: HKH Prinsgemalen og Kulturministeren.

Museets direktion: Direktør, Kabinettssekretær, Kammerherre Henning Fode samt Museumsdirektør, Kammerherre Niels-Knud Liebgott

Museets formål (udover de i Museumsloven opregnede hovedformål) at: "Med udgangspunkt i malerier, møbler og andre genstande, som har tilknytning til den danske Kongefamilie, er samlingens formål at fremstille en del af Danmarkshistorien fra Chr.4's regeringstid til nutiden".

Museets økonomiske grundlag: Museets årsomsætning beløber sig til ca. 30 mill. Heraf udgør det ordinære og de ekstraordinære statstilskud gennemsnitligt ca. 9 mill. Den øvrige drift dækkes af entré-indtægter, butikssalg og private tilskud til indkøb, udstillinger etc. (ca. 1-2 mill. årligt).

Personale: 5 akademiske inspektører, 3 akademisk uddannede konservatorer, 4 konserveringsteknikere, 3-4 projektansatte akademikere. Administrationen har 5 medarbejdere, der er 2 tekniske medarbejdere samt et vekslende antal butiksmedarbejdere og deltidsansatte opsynsbetjente. Det samlede personale består af ca. 60 årværk fordelt på ca 100 personer.

Lokaler: Museet har til huse på Rosenborg Slot og i Chr.8's Palæ på Amalienborg. Medens Rosenborg og Amalienborg-palæet er stillet til rådighed for de Kongelige samlinger, betales der markedsleje for alle andre lokaler og bygninger til Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme. Der betales husleje til Nationalmuseet for lejede magasiner og værksteder i Brede-komplekset.

Virksomheden.

Indsamling: På grund af samlingernes særegne karakter begrænses indsamlingen sig til overdragelser fra Kongehuset samt et fåtal gaver fra private og auktionskøb.

Forskning: De akademiske medarbejdere har forskningsret og –pligt. Indenfor genstandsområdet udarbejdes der løbende monografier og artikler, og alle særudstillinger ledsages af kommenterede kataloger.

Formidling: Der afholdes årligt 3-4 særudstillinger fordelt på de to afdelinger. Med støtte fra Kulturstyrelsen har der de seneste år været satset på elektronisk formidling. Oplysninger om de udstillede genstande i museet kan hentes via smart-phones. Der er med Gefion-gymnasiet, gennem det seneste år blevet udviklet en ny undervisningsplatform, der benytter facebook i historieundervisningen, og museet arbejder nu på at gøre undervisningsformen landsdækkende i samarbejde med Arbejdermuseet.

Museets hjemmeside er nyudviklet og et besøg værd.

Bevaring: Den forholdsvis store stab af fastansatte konservatorer (der tidvis suppleres med projektansatte) vidner om museets satsning på bevaringsarbejdet. Det skønnes, at hen ved 30% af samlingens resourcer medgår til bevaring.

Notat

NIM

De Kongelige Slotshaver - Kongens Have

Styrelsens mission for forvaltning af kulturarven

Styrelsen for Slotte & Kulturejendomme har til opgave at bevare og udvikle den kulturarv som styrelsen forvalter. Det er styrelsens opgave at optimere samfundets nytte af statens slotte og haver bl.a. gennem en aktiv formidling og ved at skabe nye tilbud til brugerne af slottene og haverne. Dette skal ske på baggrund af en indtægtsorienteret kulturforvaltning på et højt fagligt niveau.

Vision for slotshaverne

Det er styrelsens vision at bevare forskellige kulturhistoriske træk i slotshaverne. Slotshaverne repræsenterer tilsammen væsentlige stilperioder inden for dansk havekunst. Således arbejder styrelsen for at vise reminiscenser af 1600-tallets renæssancehave i Kongens Have, og 1700-tallets italiensk inspirerede barokstil kan ses i det genskabte anlæg i Frederiksborg Slotshave. Fredensborg Slotshave står som repræsentant for den fransk inspirerede barokstil, og det tidlige 1800-tals romantiske have kan opleves i Frederiksberg Have. Den senere landskabelige periode kommer bl.a. til udtryk i Bernstorff Slotshave, og endelig er 1900-tallets landskabelige blomsterhave repræsenteret i Gråsten Slotshave.

Målsætning for Kongens Have

Det er målet, at Kongens Have skal fremstå i sin grundstruktur med et renæssancepræg, geometrisk formsprog, hvor der er bevaret reminiscenser fra havens første anlæggelse på Christian den IV's tid. Således vil slot og haveanlæg komplementerer hinanden. Det er desuden målet at bevare signifikante havehistoriske bidrag, der et tilkommet undervejs i havens historie. Det er styrelsens overordnede målsætning er at forene bevaringen, udviklingen og formidlingen af Kongens Have som havehistorisk værk med havens funktion som multifunktionel bypark med dertilhørende forskelligartede faciliteter.

Styrelsen ønsker at fastholde et højt kvalitetsniveau både i den daglige vedligeholdelse og for projekter hvor enkelte haveelementer genskabes, restaureres eller gendiges, således at de historiske traditioner og værdier bevares for fremtiden. Kongens Have er et vigtigt rekreativt område for byens borgere og en skattet turistattraktion.

Drift og anvendelse af Kongens Have

Med et stipuleret årligt besøgstal på omkring 3 millioner stilles der store krav til den daglige drift af haven. Driften er hovedsageligt udliciteret med en kontrakt for havedriften, en for service/renhold samt en vagtkontrakt. Herudover varetages driften af en del af havens særlige beplantningselementer, herunder Danmarks største staudebed, af en stab af egne gartner.

Haven anvendes hovedsageligt som dagligt rekreativt areal for københavnere og turister, men haven danner også ramme for en lang række arrangementer og events, helt aktuelt EM i fodbold i samarbejde med DR. Havens bygninger er lejet ud til forskellige formål som også bidrager til en attraktiv og alsidig ramme om havens anvendelse.

Fakta om Marionetteatret i Kongens Have

Teatret blev grundlagt af maleren Helgo Jørgensen i 1966 og er dermed det ældste stationære børneteater i København. I 1967 kom Birte Norst til, og siden 1968 har hun været leder af teatret.

Scenen var de første år opstillet i et hjørne af et læskur, men i 1970 blev pavillonen i Kronprinsessegade 21 indrettet til teatret af Slots- og Ejendomsstyrelsen. Senere fik teatret også rådighed over Kronprinsessegade 19, der benyttes som værksted.

Teatret er i dag et af "de små storbyteatre" med 4-årige aftaler med Københavns kommune. Tilskuddet udgør for 2012 kr. 1.227.000.

Hvert år produceres to nye stykker fra grunden, og hvert stykke spilles i 1,5 måned. Der er to forestillinger hver dag (undtagen mandag) i juni, juli og august, og der er gratis adgang. Teatret tiltrækker på de tre måneder op mod 50.000 tilskuere i alle aldre og nationaliteter.

Teatret har gennem årene opbygget den profil, at publikum kan være sikker på at være underholdt i de ca. 25 minutter, en forestilling varer. Og underholdning er teatrets primære sigte, dvs vi forsøger ikke direkte at være belærende.

At publikum (nu på 3. eller 4. generation) værdsætter teatret og dets repertoire betyder at der yderst sjældent må aflyses. Det sker gennemsnitlig mindre end een gang om året, for publikum trodsar både styrregn og storm - og der spilles, hvis der overhovedet møder tilskuere op.

Nu føler ledelse og bestyrelse imidlertid, at teatrets unikke profil er alvorligt truet, idet Kultur- og fritidsudvalget i Københavns kommune har besluttet, at teatret fra 1. januar 2013 skal miste sin selvstændighed og underlægges "Det Lille Teater", der med al ære og respekt er meget forskellig fra Marionetteatret!

Ingen af de to selvejende institutioner har ønsket en fusion! Vi føler at kommunen med sin ensidige beslutning handler mod såvel god forvaltningsskik og "armslængdeprincippet"!

En fusion giver ikke nogen administrativ besparelse, idet Det Lille Teater ikke vil kunne drive Marionetteatret uden at ansætte yderligere personale. De ca. 5 månedslønninger, Marionetteatrets ledelse og administration i dag honoreres med om året, afspejler slet ikke den arbejdsindsats, der kræves! Gennem alle årene har teatret således kun kunnet eksistere ved hjælp af et betragteligt ulønnet bidrag "con amore"!

Der er aldrig fra kommunen rejst tvivl om, at Marionetteatret "leverer varen", både hvad angår forestillingernes kvalitet og den økonomiske styring!

I 2007 blev teatrets forestilling "Frikvarter" tildelt en Reumert for årets bedste børneteaterforestilling.

Sammenligning af vedtægter.

En gennemgang af vedtægterne for henholdsvis Det Lille Teater og Marionetteatret i Kongens Have viser, at de to teatre drives temmelig forskelligt.

Det Lille Teater omtaler sig selv som en flad organisation, men det er ikke i overensstemmelse med vedtægterne. Det Lille Teaters administration har tre niveauer: Bestyrelsen, repertoireudvalget og den daglige ledelse.

Alle tre niveauer er direkte impliceret i beslutningsprocesserne omkring valg af manuskripter og instruktører. Bestyrelsen skal afholde ordinære møder hver 2. måned og har den øverste myndighed, også ved fastlæggelsen af repertoire og instruktører.

Når valgene er truffet, er det herefter den daglige ledelse, der har det afgørende ord i selve produktionsfasen.

På Marionetteatret er det alene den kunstneriske leder, der træffer valgene, men lederen har naturligvis efter behov løbende mulighed for at drøfte dem med medlemmer af bestyrelsen, som på den anden side selvfølgelig har pligt til at følge med i produktionerne. Bestyrelsen har kun pligt til at mødes til én ordinær generalforsamling, men mødes i praksis oftere.

Der er således meget stor forskel på den formelle arbejdsform på de to teatre.

Om de ret stive procedurer følges på Det Lille teater, vides selvsagt ikke, men der er ikke tvivl om, at Det Lille Teaters vedtægter skal laves væsentligt om, hvis det ved en sammenlægning skal sikres, at den personlige, direkte måde at producere Marionetteatrets forestillinger på kan fortsætte. Det er dette intime produktionsmiljø, som gør teatret til en attraktiv arbejdsplads.

Kommunens ønske om mindre sårbarhed, synergি og en højere grad af professionalisme er, så vidt det ses, nogle ord, der er taget ud af den blå luft. Der har under den nuværende bestyrelse for Marionetteatret aldrig været problemer, der ikke er blevet løst på forsvarlig vis (sårbarhed). Synergieffekten er også svær at få øje på. Hvis Kommunen forestiller sig en synergieffekt ved at overføre produktioner mellem de to teatre, er det helt urealistisk. De skulle i givet fald fuldstændig omarbejdes, og intet ville være opnået, tværtimod. Kommunens ønske om en højere grad af professionalisme er direkte fornærrende, i hvert fald for Marionetteatrets vedkommende, der gennem samtlige år har produceret forestillinger med kvalitet og humor - ofte med kunstnerisk særpræg.

Hvis man forestillede sig, at Det Lille Teater overtog administrationen af Marionetteatret, ville der kun kunne overføres 1 måneds løn fra dets nuværende budget til Det Lille Teaters budget, hvis ikke nogen af forestillingerne skulle lide nød.

Det er således stadig svært for Marionetteatrets bestyrelse at se, hvad den planlagte sammenlægning skal afstedkomme, og vi synes, at kommunen med sin beslutning overtræder det knæsatte armslængdeprincip, hvor politikere ikke bør blande sig i de kunstneriske produktionsvilkår.

Med venlig hilsen

Birte Norst

Birgitte Livbjerg

Morten Grue

Palle Aagaard

DAVIDS SAMLING

ISLAMISK SAMLING

NYERE DANSK SAMLING

ÆLDRE EUROPÆISK SAMLING

VELKOMMEN TIL DAVIDS SAMLING

ISLAMISK SAMMLING

NYERE DANSK SAMMLING

ÆLDRE EUROPÆISK SAMMLING

VELKOMMEN TIL DAVIDS SAMLING

SAMLINGERNE

DAVIDS SAMLING

Davids Samling har til huse i den ejendom, som museets stifter, højesteretssagfører C.L. David, selv beboede samt i en senere erhvervet naboejendom, begge fra det 19. århundredes begyndelse. Bygningerne har i 2005-2009 gennemgået en omfattende renovering og fremstår i dag som et tidssvarende museum med respekt for den historiske arv.

C.L. David

Juristen Christian Ludvig David (1878-1960) havde arvet en vis formue, som voksede bl.a. i kraft af hans engagementer i adskillige af periodens førende danske virksomheder. Som sagfører blev David især kendt for sit forsvar af bankdirektør Emil Glückstadt, der stod anklaget som hovedansvarlig for datidens største danske finansskandale, Landmandsbankens krak i 1922.

Helen Schou, C.L. David, 1937

Forside: H.G.F. Holm, Kronprinsessegade set fra Gothersgade (udsnit), ca. 1845

Bagside: Fragment af samitumvævet tekstil (detalje), Iran, 17. århundrede

I 1945 besluttede C.L. David at bevare sine samlinger for eftertiden i form af et offentligt tilgængeligt museum, drevet af den selvejende fond, C.L. Davids Fond og Samling.

Siden Davids død i 1960 er bestanden af kunstværker dog blevet forøget væsentligt. Efter den seneste ombygning er museet opdelt i tre afdelinger:

- Den ældre europæiske samling er opstillet i en interiormæssig sammenhæng i de oprindelige rum fra det 19. århundrede.
- Nyere dansk samling er nu igen permanent udstillet for første gang siden Davids tid.
- Den islamiske samling, der i en international sammenhæng er museets vigtigste, er i dag så omfattende og rummer så mange hovedværker, at den besøgende her kan få et relativt dækkende indtryk af kunsten fra dette kulturområde.

Guldaldersalen

ÆLDRE EUROPÆISK SAMLING

Ud over Guldaldersalens danske interiør fra det 19. århundredes begyndelse rummer den ældre europæiske samling møbler og andet kunsthåndværk fra det 18. århundrede. Der er fine grupper af dansk fajance og sølvøj samt eksempler på den tidligste produktion fra Den kgl. Porcelainsfabrik. Andre vigtige grupper er tidligt fransk og tysk porcelæn, kineserier, engelske møbler samt møbler fra David Roentgens værksted.

På væggene ses nederlandske og franske malerier fra det 17.-18. århundrede samt værker af en række af den danske guldalders førende kunstnere.

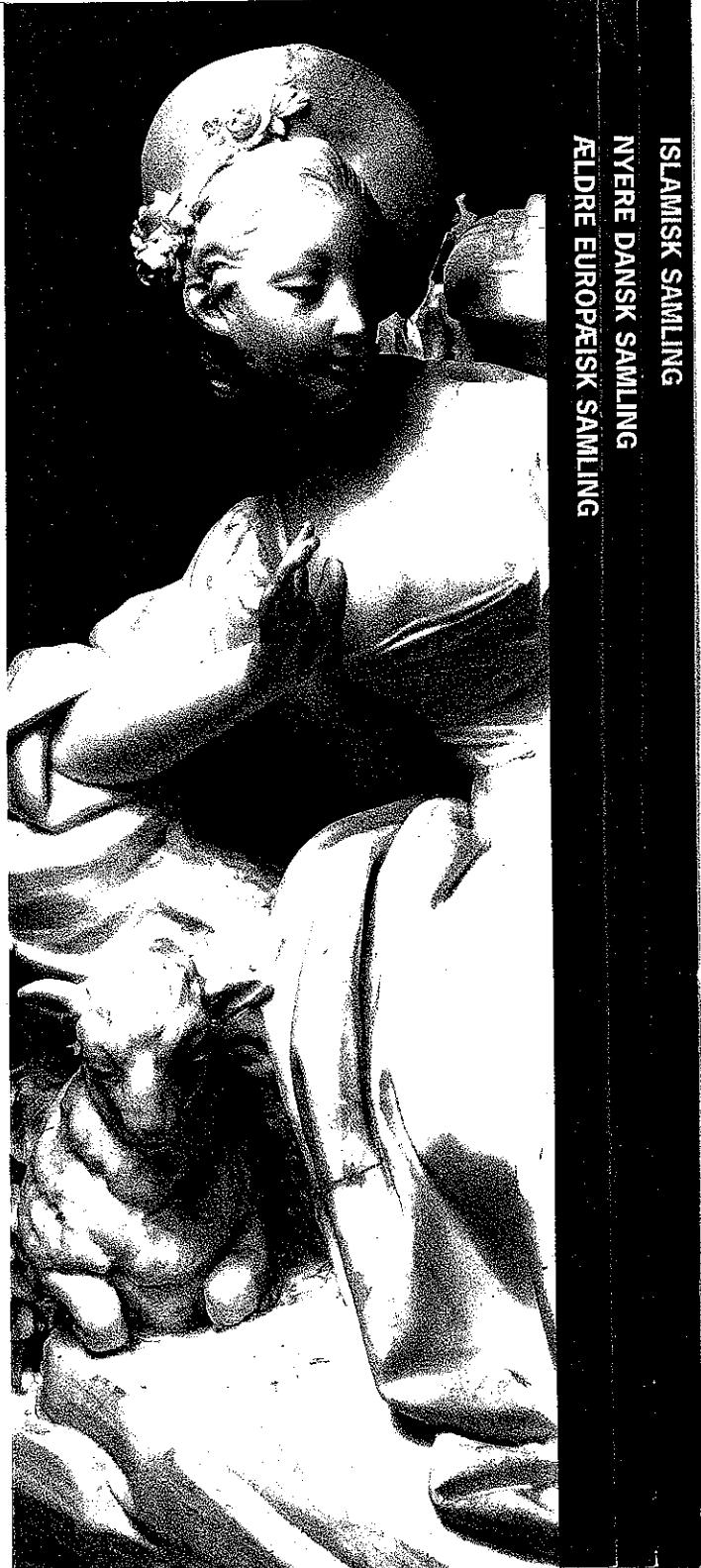
Biskopspolle, Store Kongensgade, ca. 1740

Le jaloux (detalje), Vincennes, ca. 1756

ISLAMISK SAMLING

NYERE DANSK SAMLING

ÆLDRE EUROPÆISK SAMLING

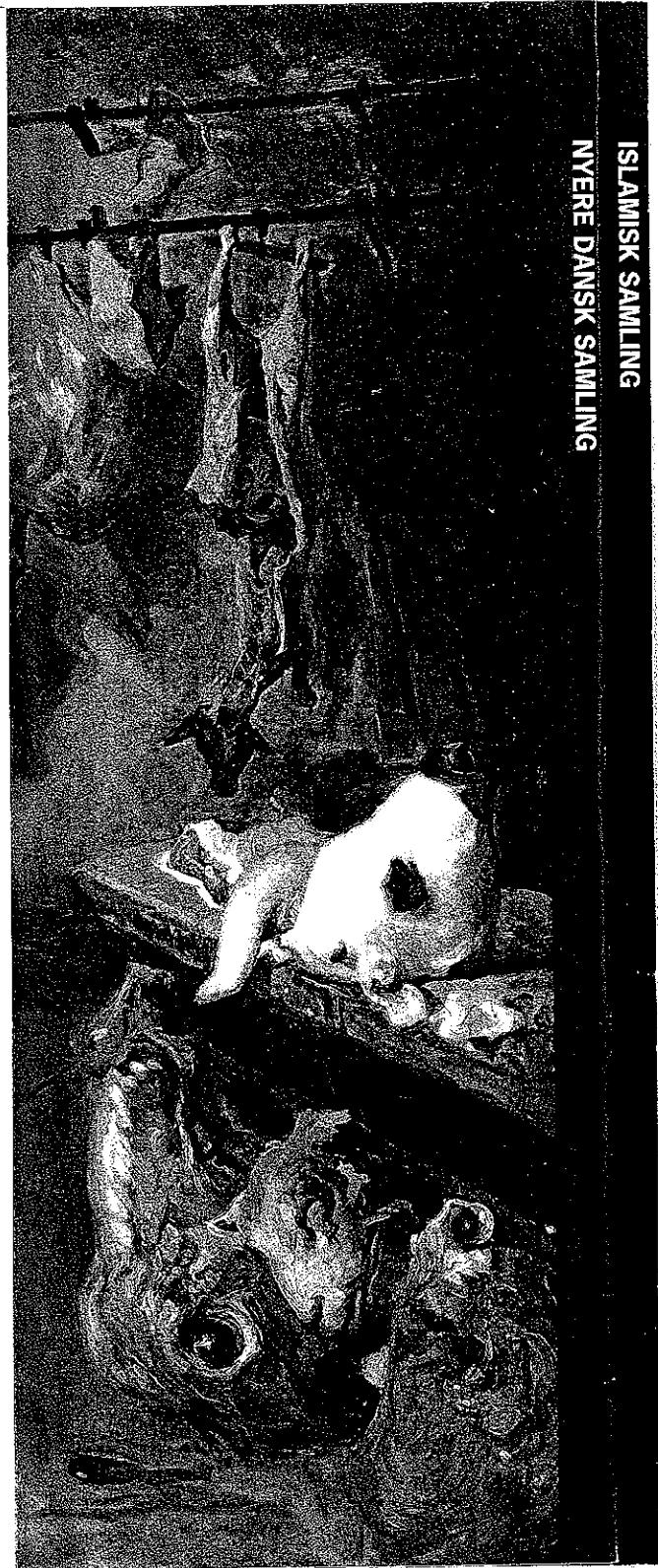
NYERE DANSK SAMLING

Den nyere danske samling består af en forholdsvis lille gruppe malerier, skulpturer og keramik, udført af danske kunstnere fra ca. 1880-1950. Samlingen indeholder bl.a. arbejder af Theodor Philipsen, J.F. Willumsen og Fynboerne samt 11 værker af Vilhelm Hammershøi. Kunstværkerne i denne del af museet er alle erhvervet af museets stifter, C.L. David.

Vilhelm Hammershøi, *Rønne-alleen ved Snekkersten*, 1906
J.F. Willumsen, *Slagterbutik ved Nikolaj Tårn (udsnit)*, 1890

ISLAMISK SAMLING NYERE DANSK SAMLING

ISLAMISK SAMLING

ISLAMISK SAMLING

Den islamiske samling indeholder kunst fra næsten hele det islamiske kulturområde, fra Spanien i vest til Indien i øst, og dækker tiden fra islams opståen i det 7. århundrede til omkring 1850.

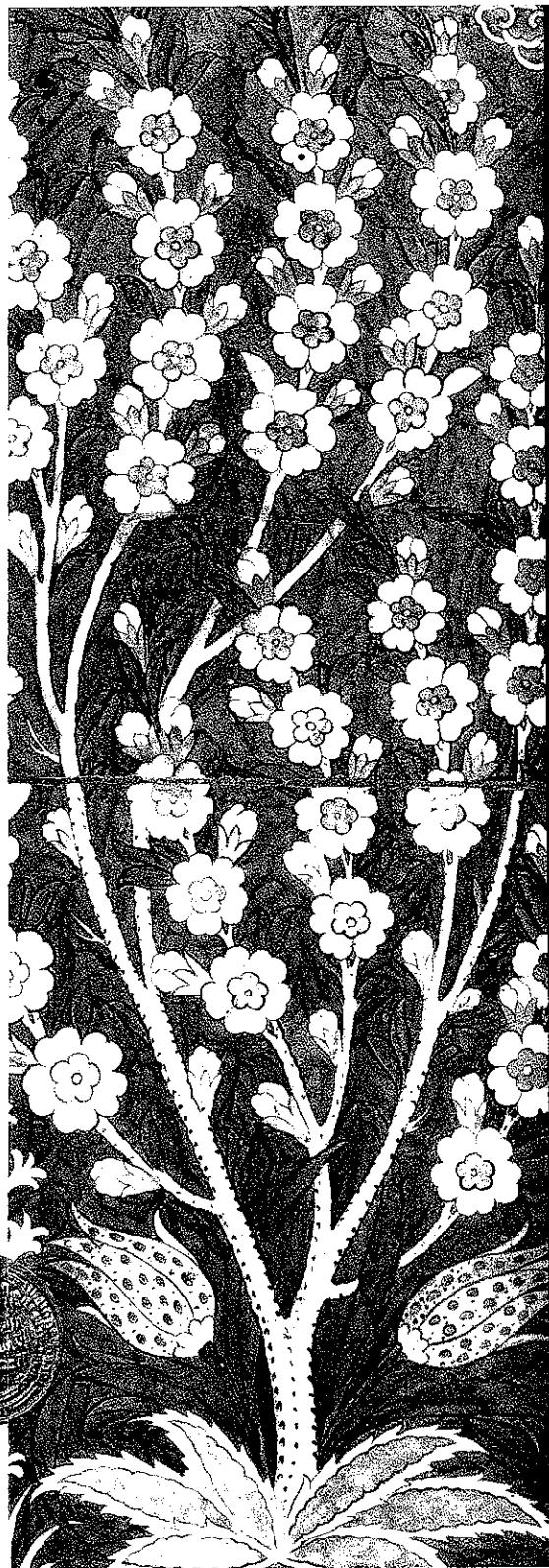
Kunstværkerne består hovedsageligt af brugsgenstande med en mere eller mindre rig udsmykning, og de præsenteres i deres historiske sammenhæng opstillet i 20 kronologisk/geografisk opdelte sektioner. Disse suppleres med tre særsamlinger med henholdsvis miniaturemaleri, kalligrafi og tekstiler. Herudover er der en formidlingsafdeling, hvori bl.a. behandles en række emner, der er centrale for forståelsen af islamisk kunst og kultur.

Mand med Saluki-hund, Iran, ca. 1555

Dinar, Egypten, 879-884

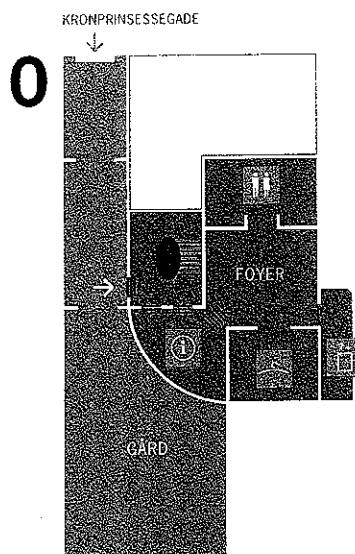
Flisepanel (detalje), Iznik, ca. 1540

ETAGE 3-4 ISLAMISK SAMLING

ETAGE 2 ANDRE EUROPEISKE SAMLING OG NEDERDANSK SAMLING

INDGANG OG GARDEROBE

MUSEUMSINFORMATION

Når man færdes i huset:

Kunstværkerne må ikke berøres.
Fotografering er kun tilladt uden brug af blitz og stativ.
Mad og drikke må ikke indtages på museet.
Mobiltelefoner bør ikke anvendes til samtale på museet.
Hensættelser fra opsynet skal følges.

Videoovervågning:

Der gøres opmærksom på, at samlingen videoovervåges.

Adgangsforhold:

På grund af museets udformning og beliggenhed i fredede bygninger med mange trapper er det desværre ikke muligt at tage en kørestol eller rollator med op i samlingerne.

Filmforevisning:

Film vises dagligt i foredragssalen på etage 2.
For program, se venligst www.davidmus.dk og skærm i foyeren.

Gratis omvisninger:

I forårs- og efterårssæsonerne er der på onsdage, lørdage og søndage gratis omvisninger for højest 15 personer. For program, se venligst www.davidmus.dk og skærm i foyeren.

Bestilte omvisninger:

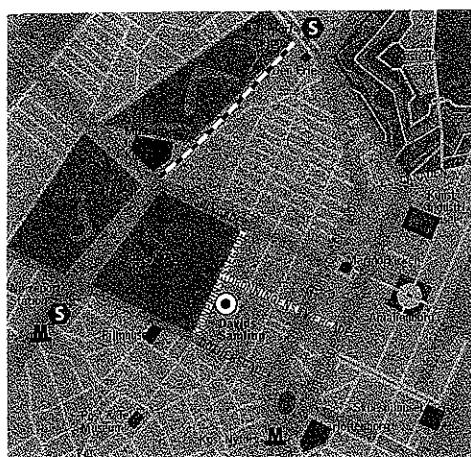
Omvisninger kan mod betaling bestilles gennem museet.
En omvisning varer ca. 45 minutter. Der er plads til 15 personer.

Gruppebesøg:

Alle grupper bedes tilmelde sig på forhånd.

Skoletjeneste:

Museet tilbyder gratis omvisninger til skoler. For program se venligst www.davidmus.dk.

Garderobe:

Overtøj og større tasker skal anbringes i garderoben.
Aflåselige bokse forefindes (depositum 10 kr. eller 1 €).

Toiletter:

Forefindes ved foyeren på etage 0 og på etage 4.

Transport:

Bus: Store Kongensgade og Bredgade: 1A og 15;
Søvgade: 26; Gothersgade: 11A og 350S.
Tog: S-tog og regionaltog til Nørreport Station og Østerport Station.
Metro: Nørreport Station og Kongens Nytorv Station.
Bil: Mulighed for offentlig parkering i kvarteret.

Åbningstider:

Tirsdag og fredag kl. 13-17.
Onsdag kl. 10-21.
Torsdag kl. 10-17.
Lørdag og søndag kl. 11-17.
Mandag lukket.
Yderligere lukket 23., 24., 25. og 31. december.

Entré:

Gratis adgang.

Davids Samling

Kronprinsessegade 30
1306 København K
Tlf. +45 33 73 49 49
Fax +45 33 73 49 48
E-mail: museum@davidmus.dk
www.davidmus.dk

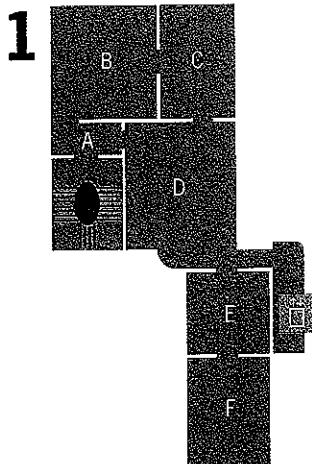
FAGE 34 SAMISK SAMLING

FAGE 12 ÆLDRE EUROPÆISK SAMLING OG NYERE DANSK SAMLING

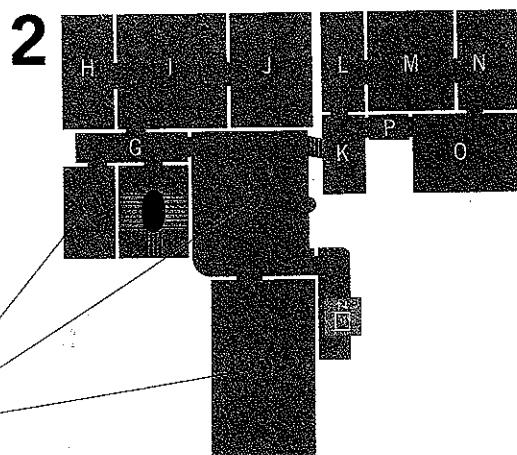
ÆLDRE EUROPÆISK OG NYERE DANSK SAMLING

- A Entré
- B Bouchersalen
- C Guldafdersalen
- D Roentgensalen
- E Dansk fajance og sølv
- F Dansk porcelæn og sølv

KRONPRINSESSEGADE

KRONPRINSESSEGADE

- G Fransk fajance
- H Meissenporcelæn
- I Engelske møbler
- J Kineserier
- K C.L. David og hans samling
- L Philipsrummet
- M Hammershoisalen
- N Willumsenrummet
- O Fynbosalen
- P Akvareller

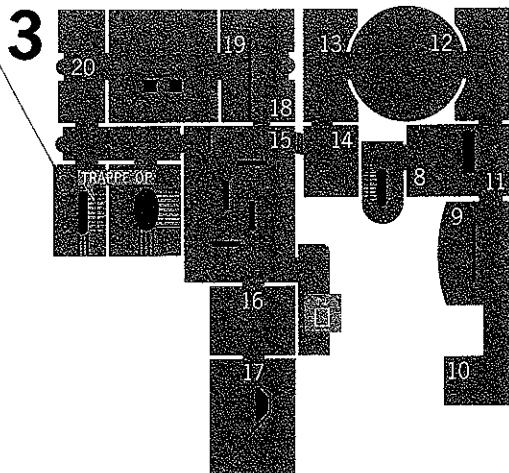
Undervisningsrum
Særudstillingssal
Foredragssal

ISLAMISK SAMLING

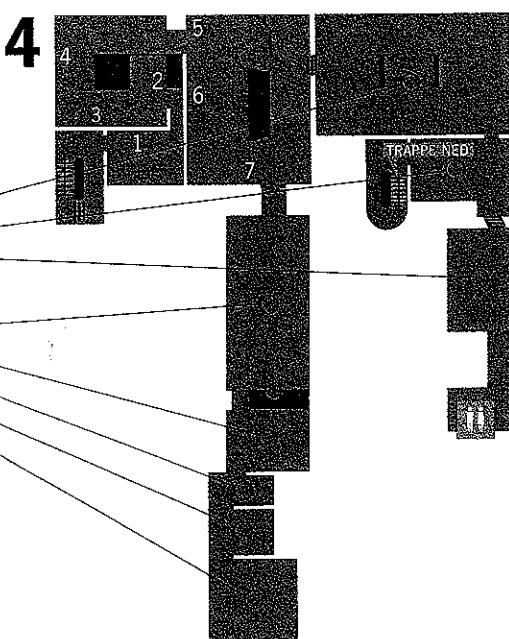
Introduktion til den islamiske samling:

- 1 Profeten Muhammad og de fire første kaliffer
- 2 Mødet med andre kulturer
- 3 Umayyadernes kalifat
- 4 Abbasidernes Irak
- 5 Al-Andalus, det muslimske Spanien
- 6 Maghreb, det muslimske Nordafrika
- 7 Tuluniderne og fatimiderne: Egypten, Syrien og Sicilien
- 8 Samaniderne: Østlige Iran, Afghanistan og Centralasien
- 9 Ghaznaviderne og ghuiderne: Østlige Iran, Afghanistan og Nordindien
- 10 Seljukkerne og deres efterfølgere: Iran og Centralasien
- 11 Il-khaniderne og Den Gyldne Horde: Iran, Irak, Kasakhstan og det sydlige Rusland
- 12 De sene abbasider, atabeger og ayyubider: Irak, det østlige Anatolien, Syrien og Egypten
- 13 Mamlukkerne: Egypten og Syrien
- 14 Rumselfukkerne: Anatolien
- 15 Osmannerne: Anatolien, Balkan, Syrien og Egypten
- 16 Timuriderne og turkmenerne: Centralasien, Afghanistan og Iran
- 17 Safaviderne og deres efterfølgere: Iran og Centralasien
- 18 De indiske sultanater
- 19 Mogulernes Indien
- 20 Indien, 1707-1850

KRONPRINSESSEGADE

KRONPRINSESSEGADE

PAGE 34 ISLAMIS SAMMLUNG

PAGE 35 ALDRE EUROPEISK SAMMLING OG NYERE DANSK SAMMLING

PAGE 36 INDGANG OG GARDEROBE

DAVIDS SAMMLUNG
Vestergade 10
1150 København K
www.davidmus.dk

NOTAT

Fakta om Det Danske Filminstitut (DFI) og filmstøtten

1. DFI blev etableret i 1998 på grundlag af Filmloven fra 1997. Til forskel fra mange europæiske lande er DFI én samlet organisation for hele den danske filmpolitik:

- Støtteordninger til udvikling, produktion og distribution i ind- og udland
- Pligtleveringsinstitution og filmarkiv for den danske filmarv
- Filmmuseum og cinematek for den danske og internationale filmhistorie
- Forskningsbibliotek på film- og medieområdet

2. DFIs driftsbudget og støtteramme er siden 1999 blevet fastlagt af Folketinget via filmaftaler med en varighed på 4 år. Den seneste gælder for 2011-2014. Filmaftalen har primært fokus på de overordnede visioner og strategier på støtteområdet.

3. Filminstituttets samlede driftsbudget 2012 er 122 mio. kr. og det samlede støttebudget 2012 er 345 mio. kr.

4. DFI forvalter støtteordninger (udpluk):

- Støtte til udvikling og produktion af spillefilm. Filmene støttes inden for rammerne af to væsensforskellige ordninger: Konsulentordningen og markedsordningen. Førstnævnte har i hht. Filmloven primært fokus på projektets kunstneriske potentielle, og beslutningerne træffes af filmkonsulenter med tidsbegrænset ansættelse. Markedsordningen har primært fokus på projektets markedspotentiale (målgruppen, fortællingen, genren, castet mv.) og beslutningerne træffes i enighed af en komite.
- Støtte til dokumentarfilm. Støtten tildeles inden for rammerne af konsulentordningen for dokumentarfilm.
- Støtte til talentudvikling (New Danish Screen)
- Støtte til udvikling af originale danske computerspil
- Støtte til distribution og markedsføring i Danmark
- Støtte til lokale biografer og art cinemas i Danmark
- Støtte til festivallancering af danske film i udlandet

5. Herudover forvalter DFI Public Service Puljen inden for rammerne af radio- og fjernsynlovgivningen samt Medieaftale 2011-2014. Puljen støtter tv-drama og tv-dokumentar, tv-programmer målrettet børn og unge samt radioprogrammer hos kommercielle udbydere i Danmark. Det er et krav, at produktionerne er danske og at de varetages af uafhængige producenter.